

leerlingenbegeleiding

Doelstellingen van de leerlingenbegeleiding:

Streven naar optimale leer- en ontwikkelingskansen voor **alle leerlingen**.

Uitbouw van een onderwijspraktijk (= kwaliteitsbeleid) die rekening houdt met de onderwijsbehoefte van elke leerling.

Zorgen voor een krachtige en veilige leeromgeving.

Bevorderen van de leer - en ontwikkelingskansen van alle leerlingen.

Bevorderen van de totale ontwikkeling van het kind.

Verhogen van het welbevinden en de motivatie om te leren

Bijdragen tot de sociale cohesie.

Door het aanspreken van *de naaste ontwikkelingszone*, voldoende aanbod en uitdaging bieden aan **alle** leerlingen.

De zone van naaste ontwikkeling (ZNO) is het aanspreken van het kind op een niveau dat net buiten bereik is van wat een kind op eigen kracht kan.

Wat een kind zelfstandig kan, is de actuele ontwikkeling. Waar een kind hulp bij nodig heeft, is de naaste ontwikkeling. Het gebied ertussen is de zone van naaste ontwikkeling: activiteiten die het kind nog niet zelfstandig kan, maar wel wanneer het sociale ondersteuning krijgt bij de uitvoering ervan.

Als je de zone van naaste ontwikkeling van een kind aanspreekt, doe je dit door (ondersteund) aanbod dat net boven het niveau van het kind ligt. Leerkrachten hebben zo kansen om taal- en handelingsmogelijkheden van kinderen uit te breiden.

1. onderwijsloopbaanbegeleiding

Doorstroming en oriëntering

Er wordt heel zorgzaam gekeken naar leerlingen die problemen hebben om door te stromen naar een volgend leerjaar en bijgevolg de basisdoelen (leerplandoelen) niet beheersen. Deze leerlingen worden besproken op het MDO en er vinden een aantal gerichte remediëringsinterventies plaats die de leerlingen moeten helpen. De ouders worden ook tussentijds gecontacteerd om het leerproces te bespreken. Er is aandacht voor de sterke punten, de werkpunten en de leerstofonderdelen waarmee het kind moeilijkheden heeft. In de klaswerking gaat er aandacht naar zowel cognitieve, dynamisch-affectieve als psychomotorische aspecten die het kind verder helpen bij zijn/haar ontwikkeling.

Leerlingen die op het einde van het zesde leerjaar de eindtermen bereikt hebben, ontvangen een getuigschrift basisonderwijs en stromen door naar het secundair onderwijs. Alle leerlingen die de school verlaten na het zesde leerjaar en de leerlingen die doorstromen naar de B-stroom, krijgen een BASO-fiche. Hierop staan de algemene kenmerken van het kind beknopt opgelijst. De klasleerkracht vult zaken in over de algemene ontwikkeling (zelfbeeld – inzet/motivatie), vaardigheden en houdingen (sociaal – handvaardigheid – leren leren – muzische creativiteit – technisch inzicht – bewegingsvaardigheid), leergebieden, hulp en begeleiding. De ouders vullen ook een luik in m.b.t. buitenschoolse activiteiten. De keuze naar het secundair onderwijs vullen de leerkrachten in samenspraak met de ouders en het kind in.

Het CLB voorziet werkbundels voor de leerlingen om de stap naar het secundair onderwijs voor te bereiden. De leerkracht begeleidt de leerlingen bij de overgang, enkel stap 4 wordt door het CLB onderwezen. Hierin duiden zij de verschillende richtingen van het secundair onderwijs, alsook de diverse stromingen worden uitgebreid besproken.

De ouders worden tevens ook door de school uitgenodigd op een infoavond. Deze vindt plaats i.s.m. het secundair onderwijs Sint-Maarten. De verschillende ASO en TSO richtingen worden uitvoerig besproken. Ouders krijgen ook de gelegenheid vragen te stellen en informatie op te doen. In januari vindt er een infodag plaats, georganiseerd door het CLB voor alle scholen, waar ouders geïnformeerd worden over de diverse studierichtingen.

Ouders kunnen op eigen initiatief een afspraak maken met het CLB om de overgang naar het secundair onderwijs te bespreken.

De leerlingen worden zelf ook betrokken bij deze overstap. Het Sint-Maarteninstituut secundair organiseert een toneelvoorstelling, een sportdag en een bezoek aan het secundair onderwijs. Zij stellen de verschillende richtingen/vakken voor aan de leerlingen. Ook in het Vrij Technisch Instituut wordt er een techno-dag georganiseerd waarbij de leerlingen kennis maken met verschillende TSO en BSO studierichtingen.

Leerlingen die op 12-jarige leeftijd problemen hebben met inzichtelijke vakken, krijgen de kans om voor het beëindigen van de normale looptijd op de lagere school door te stromen naar de B-stroom. Er wordt, door de klasleerkracht, de zorgleerkracht en de zorgcoördinator sterk gespeeld naar de motivatie van de leerlingen. Enkel leerlingen die intrinsieke motivatie tonen, worden meegenomen in dit zorgtraject. De leerlingen komen op regelmatige basis op gesprek bij de zorgcoördinator/zorgleerkracht en worden zowel in als buiten de klas intens begeleid om alle basisvaardigheden, die

gewenst zijn voor de B-stroom, te beheersen. De motivatie en het zelfbeeld van deze leerlingen krijgen de nodige aandacht tijdens hun begeleiding. Scholen in de buurt die een 1B richting aanbieden, worden onder begeleiding van de zorgleerkrachten, bezocht. Indien nodig worden ouders begeleid door ons bij de inschrijving.

Tijdens het schooljaar worden meerdere schooloverschrijdende activiteiten georganiseerd met de 3de kleuterklas.

Ouders van deze kinderen komen ook kennis maken met het pedagogisch project, de werking en de leerkrachten van het eerste leerjaar. Er vinden op het einde van het schooljaar ook overgangsgesprekken plaats tussen de zorgco's van beide scholen.

2. Leren en studeren

Preventie en remediëring

Door een doordacht en geïntegreerd zorgbeleid trachten we alle leerlingen op een positieve en planmatige wijze te helpen doorheen hun leerproces. Er wordt gestreefd, door een heterogene groepsbenadering, naar het zoveel mogelijk stimuleren van leerlingen en hen op een positieve en planmatige wijze verdere stappen laten zetten in hun denkontwikkeling. Er gaat in dit hele proces aandacht naar het cognitieve, dynamisch-affectieve en psychomotorische luik.

Deze benadering wordt op regelmatige basis in overlegmomenten besproken. Leerkrachten zoeken samen naar gepaste groepeerings- en werkvormen. De focus ligt op het integreren van coöperatieve werkvormen, de uitbouw van remediëringsacties, het aanwenden van een krachtige leeromgeving en het breed evalueren van competenties.

Taalvaardigheid

Om te werken aan een taalvaardiger onderwijs wordt er streng op gewaakt het taalbegripsniveau te verbeteren. In de onderbouw worden er klasdoorbrekende taalmomenten georganiseerd waarbij kinderen ondersteund worden op het vlak van lezen en taalbegrip. Er worden activiteiten georganiseerd zoals peer-tutoring en niveaulezen.

Door de afname van de SALTO-test wordt de beginsituatie inzake taalvaardigheid in kaart gebracht. De resultaten worden gebruikt om planmatig te werken aan taalbevordering.

Door de veranderende instroom zijn we als team op zoek gegaan naar een methode om de woordenschat van instromende, anderstalige en andere leerlingen uit te breiden, om klassikale instructies te begrijpen en hun zelfredzaamheid te vergroten.

Om de taalvaardigheid en het woordenschatbegrip van alle leerlingen te vergroten wordt hier vanaf het schooljaar 2014-2015 extra aandacht aan besteed. De leerkrachten aanzien dit als een uitdaging en baseren hun werkwijze op de inzichten van de viertakt. Dit didactisch basismodel is een didactische structuur (Verhallen & Verhallen, 1994) maar tevens ook een opeenvolging van mentale handelingen.

De diverse stappen zijn;

1. Voorbewerken (betrokkenheid stimuleren, een context oproepen waarin de woorden kunnen gebruikt worden)

2. Semantiseren (het verhelderen van de betekenis van de woorden)

Praktisch vertaalt deze werking zich naar de vier uitjes: uitbreiden, uitleggen, uitbeelden, uitproberen.

3. Consolideren (om de leerlingen de woorden te laten onthouden, moeten deze veelvuldig, speels en veel worden herhaald)

4. Controleren (nagaan of het woord gekend is en in een context kan gebruikt worden)

Om de taalvaardigheid van leerlingen te vergroten, wordt er, over alle leerjaren heen, gestreefd naar het gebruik van coöperatieve werkvormen. Deze didactische werkvormen leren kinderen samenwerken. Leerlingen interageren over leerstofonderdelen. Hierdoor is het leren niet een geïsoleerd proces, maar ondervinden leerlingen dat leren plaats vindt in een context met de nadruk op interactie met elkaar. Door eigen ervaringen, redeneringen en gevoelens te verwoorden en deze te confronteren met die van anderen leren kinderen met en van elkaar.

Enkele veel gebruikte coöperatieve werkvormen die in alle leerjaren aan bod komen, zijn tweetal coach, placemat, genummerde hoofden, rotonde, binnen- en buitenkring,...

Leren en diversiteit

Het uitgangspunt van onze zorgwerking is het optimaal benutten van de heterogeniteit binnen de klasgroep. In heterogene groepen ligt het niveau voldoende hoog en leren minder vaardige, sterke, introverte, extraverte en sociaal minder aanvaarde leerlingen van en met elkaar.

* Er wordt op onze school zowel op klas- als schoolniveau extra aandacht besteed aan het stimuleren van de onderwijstaal bij (taal)zwakke leerlingen. Enkele concrete methoden zijn; het gebruik van coöperatieve werkvormen, het integreren van de woordenschatdidactiek, het bevorderen van leerinitiatieven, het extra begeleiden van individuele leerlingen door klas- en zorgleerkrachten,...).

* Ook voor sterke leerlingen wordt een uitdagend pakket en een andere didactische aanpak voorzien. Deze aanpak is afgestemd op de noden van hoog/sterk begaafde kinderen. Het zorgt ervoor dat leerlingen vroegtijdig worden ondersteund om onderpresteren en demotivatie tegen te gaan. HB leerlingen hebben ook nood aan onderwijs op maat. Zij hebben bijvoorbeeld minder behoefte aan de klassikale instructie en eindeloze herhalingen. Basisoefeningen voor rekenen worden daardoor vanaf het vijfde leerjaar visueel geschraapt. Hierdoor hebben leerlingen tijd vrij voor "ander" werk. Dit ander werk wordt tevens vanaf het vijfde leerjaar verplicht aangeboden. Op regelmatige basis worden leerlingen die uitdagingen nodig hebben gegroepeerd om aan deze doelstelling te werken.

* Op onze school gaat er ook heel wat aandacht naar leerlingen met leerproblemen. Zij krijgen in overleg met de ouders, (zorg)-leerkrachten, directie en het CLB onderwijsaanpassingen.

Deze kunnen oa zijn:

- Stimuleren: leerkrachten moedigen leerlingen aan en benadrukken het positieve via gerichte opbouwende feedback.

- Compenseren: leerlingen krijgen technische hulpmiddelen, kunnen lessen op voorhand voorbereiden, lezen leeslessen nooit luidop voor in de klas, layout wordt aangepast, aangepaste

infrastructuur

- Remediëren: individuele leerhulp wordt aangeboden. Deze leerhulp vindt zowel in de klas als in de zorgklas plaats. De leerlingen worden gestimuleerd en extra geholpen bepaalde vaardigheden onder de knie te krijgen.
- Differentiëren: variatie aanbrenen in de leerstof en de aanpak om beter te kunnen inspelen op de noden van individuele leerlingen.
- Dispenseren: deze laatste maatregel (het weglaten van bepaalde leerstofonderdelen) wordt in onze lagere school zo weinig mogelijk toegepast. Wanneer het gewone curriculum voor leerlingen niet haalbaar blijkt, worden er aangepaste doelen geselecteerd en kan er wel leerstof geschrapt worden.

Continuüm van zorg

Zorg op onze school is een verantwoordelijkheid van al participanten: de leerkracht, de- zorgcoördinator, de zorg- en SES leerkrachten, de directie, het CLB en de ouders. Wij streven naar een geïntegreerd zorgbeleid, waarbij verantwoordelijkheid, overleg en transparantie belangrijke kenmerken zijn.

Voor onze visie en structurele aanpak baseren we ons op het **zorgcontinuüm**:

Het is een structuur voor de leerlingenzorg.

Het verduidelijkt voor alle betrokkenen welke maatregelen er genomen worden:

- ✓ voor alle leerlingen.
- ✓ voor de leerlingen met specifieke noden.
- ✓ leerlingen voor wie de extra zorg binnen de school voldoende is.
- ✓ leerlingen voor wie de hulp van het CLB ingeroepen wordt.

We onderscheiden 4 fasen:

Fase 0= goede preventieve basiszorg voor alle leerlingen.

De leerkrachten, de leerlingen en het schoolteam.

De school stimuleert de ontwikkeling van alle leerlingen, stelt algemeen welbevinden centraal en zet zich in om problemen te voorkomen door:

- ✓ Goed inschrijvings-en onthaalbeleid
- ✓ Optimaal en verantwoord inrichten van SES-lestijden

- ✓ Aandacht voor infrastructuur en materiaal
- ✓ Horizontale en verticale stroom
- ✓ Krachtige leeromgeving
- ✓ Differentiatie/ verlengde instructie/feedback
- ✓ Doelgerichte aanpak
- ✓ Andere groeperingsvormen
- ✓ Pre-teaching, team-teaching
- ✓ Niveaulezen
- ✓ Peerlezen
- ✓ Differentiatie voor begrijpend lezen
- ✓ Inzet op betrokkenheid en sociale vaardigheden met coöperatieve werkvormen
- ✓ Andere bredere evaluatievormen
- ✓ Klasoverschrijdende activiteiten
- ✓ Aandacht voor eenvoudige instructietaal
- ✓ Woordenschatonderwijs
- ✓ leerlingenparlement
- ✓ LVS/MDO
- ✓ salto
- ✓ zorgsysteem
- ✓ Overgangsgesprekken
- ✓ Klasbesprekingen
- ✓ Ouderparticipatie
- ✓ Aandacht voor welbevinden, emotionele problemen en socio-economische achtergrond

Wie? Alle leerkrachten, zorgleerkrachten en directie

Fase 1= verhoogde zorg voor Iln die extra begeleiding nodig hebben

De leerlingen, de leerkrachten, de SES-leerkrachten en de zorgwerking op school.

Wanneer structurele en preventieve maatregelen niet volstaan om aan de onderwijsbehoeften van leerlingen tegemoet te komen.

Het is de bedoeling dat de Iln de aansluiting met de klasgroep niet verliest. Naargelang de behoefte kunnen onderwijsaanpassingen voorzien worden.

Wie? Alle leerkrachten, zorgleerkrachten, directie (en eventueel ouders + CLB)

- ✓ differentiëren: leerstof aanpassen naar hoeveelheid, inhoud, doelen en tempo (zowel voor sterke als voor minder sterke leerlingen)
- ✓ extra en intensieve oefenmomenten
- ✓ materiaal aanpassen
- ✓ extra stimuleren / bevestigen
- ✓ extra instructie
- ✓ pre-teaching
- ✓ gerichte, goede feedback
- ✓ remediëren binnen de klasgroep, in een andere groeperingsvorm of individueel
- ✓ overleg met ouders over de begeleiding van hun kind

- ✓ Oudercontacten na het MDO (zie acties MDO)
- ✓ MDO
- ✓ Samenwerking met het CLB
- ✓ Extra begeleiding voor SES-leerlingen
- ✓ Wisselende groeperingsvormen bv leergroepen voor wiskunde
- ✓ Intensieve begeleiding op sociaal-emotioneel vlak (begeleiding van leerlingen)
- ✓ Signaleren van problematische afwezigheid

Fase 2: uitbreiding van de zorg

Leerkrachten, het zorgteam, de ouders, het CLB, externe hulp

Er is nauwe en transparante samenwerking tussen school/ouders/CLB

Het gaat om een individuele leerling.

Interventie door CLB is nodig: richt zich op de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de individuele leerling en op de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht(en) en de ouders.

Er is nauwe samenwerking met de zorgleerkrachten voor begeleiding van het kind en ondersteuning van de leerkracht.

- ✓ Aanmelden bij en advies voor verdere aanpak, bv trajectbegeleiding door CLB.
- ✓ Problematische afwezigheid
- ✓ Problematische opvoedingssituaties
- ✓ REVA
- ✓ CGG
- ✓ Logo
- ✓ Overgangsklas (schakelklas)
- ✓ SPRINT
- ✓ Na MDO → testing
- ✓ Zittenblijvers
- ✓ ATN: begeleiding bij het verwerven van de taal/leerstof
- ✓ Handelings-/stappenplan
- ✓ Aanpassingen binnen het klasgebeuren bv materialen, infrastructuur,...
- ✓ Individuele begeleiding bij leerstoornissen (dyslexie / ADHD/ASS,...)
- ✓ Externe begeleiding (logopedie, GON...)
- ✓ Andere evaluatievormen: selecteren van aangepaste doelen, aangepaste evaluaties en rapportering
- ✓ Meerdere overlegmomenten tussen leerkracht, zorgleerkracht en ouders om de afstemming en de samenwerking te bevorderen.

Wie? Schoolteam, ouders, leerling en CLB

Fase 3 van het zorgcontinuüm

CLB – ouders – externe hulp – zorgco - directie

Om tegemoet te komen aan de behoeften van een leerling kunnen alle inspanningen uit vorige fases onvoldoende of niet effectief zijn. Dan is er noodzaak aan onderwijs op maat. Er wordt gezocht naar mogelijkheden binnen de draagkracht van de school bv individueel aangepast curriculum (IAC)

Wanneer de draagkracht van de school overschreden wordt, kan dit betekenen dat een kind een overstap maakt naar een school met een meer specifiek aanbod.

Het CLB coördineert deze overstap en begeleidt intensief alle betrokkenen (kind, ouders, schoolteam). Voor verdere info hierover zie M- decreet.

3. Psychisch en sociaal functioneren

Socio-emotionele ontwikkeling

Per rapportperiode worden sociale vaardigheden van leerlingen nauwgezet opgevolgd door de leerkracht (zowel in de klas, als tijdens turnlessen, op de speelplaats,...). Tijdens die perioden kunnen leerlingen werken aan vooropgestelde streefdoelen (cf. leerplan sociale vaardigheden - leergebiedoverschrijdende eindtermen). Leerlingen worden in team grondig opgevolgd. Ook de mening en zienswijze van de leerling zelf is essentieel bij het beoordelen van sociale vaardigheden. Hierdoor zijn we van mening dat leerlingen zichzelf ook mogen evalueren (zelfevaluatie). Interessant is het als leerkrachten en leerlingen samen zitten om dit te bespreken in een co-evaluatie.

Leerlingen die op sociaal-emotioneel vlak problemen ondervinden op school worden extra begeleid in de (zorg)klas. Vaak gaat het om kinderen die moeilijk functioneren in de klasgroep, problemen hebben op sociaal-emotioneel vlak, opgevoed worden in een onevenwichtige thuissituatie, hoog-sensitieve leerlingen, leerlingen die gepest worden of zelf pester zijn... Deze leerlingen krijgen zowel in de klas als in de zorgwerking een op maat gerichte begeleiding en hierbij kan ook het CLB ingeschakeld worden.

Leerlingen- en ouderparticipatie

Het leerlingenparlement is een initiatief voor leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar. Zij bedenken allerlei acties op school- en klasniveau.

De leerlingen van de leerlingenraad organiseren allerlei projecten op de school; speelgoedkoffers in de zomermaanden – een carnavalsfuif – traktaties op een ijsje/warme choco en pannenkoek voor alle leerlingen – tijdens de wintermaanden is er opvang voorzien met gezelschapsspelen - ...

Om geld in te zamelen organiseren zij op eigen initiatief (en ondersteund door enkele leerkrachten van de school) een verkoopstand op de kerstmarkt. Ook besteden ze aandacht aan 'De dag van de jeugdbeweging' en bewegen ze leerlingen ertoe in uniform naar school te komen en promoten ze deze naschoolse initiatieven bij andere leerlingen.

Elke jarige wordt in de bloemetjes gezet.

Op regelmatige basis worden leerlingen bevraagd in een tevredenheidsonderzoek.

Hieraan worden acties gekoppeld.

Op het initiatief van leerlingen vinden er ook bepaalde didactische werkvormen plaats; o.a. peer-tutoring, voorleesinitiatief in het eerste leerjaar, samen knutselen,...

De ouders worden heel nauw betrokken bij de opvolging van hun kinderen. Er vinden verschillende tussentijdse gesprekken plaats, wanneer we merken dat een leerling moeilijkheden heeft op bepaalde leergebieden of op sociaal-emotioneel vlak. De oudergesprekken zijn gericht op het bespreken van de evolutie die het kind maakt, de aanpak op school en de afstemming tussen de werking op school en de situatie thuis. Wanneer leerlingen anders geëvalueerd worden dan hun klasgenoten worden ouders ook meermaals uitgenodigd om de evolutie van hun kind nauwgezet te bespreken en op te volgen. Wanneer leerlingen problematisch afwezig blijken te zijn, worden ouders eveneens uitgenodigd voor een gesprek.

De ouders worden tevens ook betrokken bij extra-muros en andere activiteiten; zoals niveaulezen, de kerstmarkt, de infodag, kookactiviteiten,...

4. Preventieve gezondheidszorg:

Zie clb document in bijlage

belangrijke pijlers in ons zorgbeleid:

Diverse aandacht: zowel voor sterke als voor de minder sterke lln

Wanneer we mogen aannemen dat kinderen mogen verschillen, aanvaarden we ook dat zowel het leertraject als het begin- en eindpunt mogen verschillen. Niet alle kinderen kunnen op hetzelfde moment dezelfde leerstof aan. Soms is verrijking, remediëring of differentiatie noodzakelijk. Dit betekent dat wij bereid zijn een inspanning te leveren zowel voor kinderen met een leervoorsprong als voor kinderen met leer- of ontwikkelingsachterstanden. Dat houdt ook in dat niet alle lln op dezelfde manier worden geëvalueerd.

Voor leerlingen met een leer- of ontwikkelingsachterstand wordt een op maat uitgewerkt zorgaanbod in de klas en buiten de klas opgesteld. Leerlingen met specifieke zorgvragen worden extra ondersteund. Zij krijgen individueel of in kleine groepen aangepaste begeleiding bv op het vlak van rekenen, taal, motoriek, uitspraak,...

Taalzwakke leerlingen worden op regelmatige basis extra ondersteund door zorgleerkrachten. Zij krijgen aangepaste opdrachten (uit specifieke methoden) die afgestemd zijn op hun behoeften. Er wordt getracht realistisch onderwijs te bieden in een veilige sfeer. Fouten maken mag. De beoordeling van deze leerlingen heeft een formatief karakter waar de nadruk ligt op het leerproces.

Sterke leerlingen in de bovenbouw krijgen een extra aanbod dat speciaal afgestemd is op hun noden. De sterke/hoogbegaafde leerlingen worden uitgedaagd in de leergroepen voor rekenen.

Herhalingsleerstof of eenvoudige oefeningen worden geschrapt en het leerpakket wordt verrijkt met extra, meer uitdagend materiaal.

In het vijfde leerjaar volgen sterke/hoogbegaafde leerlingen de klassikale instructie niet mee. Ze maken ook niet alle oefeningen in hun werkboek, enkel de oefeningen met nieuwe leerstof en werken in hun sterk rekenwerk. In het zesde leerjaar geldt dezelfde werkwijze, maar nu worden de leerlingen verplicht de extra rekenoefeningen tegen een bepaalde periode af te werken. Leerlingen leren op die manier eigen werk te plannen en af te werken, ook al lukt het niet direct of worstelen ze met bepaalde moeilijke oefeningen. Door didactische aanpassingen krijgen de “snelle” leerlingen minder de kans om zich te gaan vervelen.

Ook in het tweede en derde leerjaar is er een vraaggestuurd zorgaanbod mogelijk voor sterke/hoogbegaafde leerlingen. In de leesmethode van het eerste leerjaar is differentiatie ingebouwd om de verschillen in taalverwerving op te vangen. Ook zijn we als team voortdurend op zoek naar aangepaste/ vernieuwende inhouden en oefenvormen.

Flexibiliteit: wisselende groepen afhankelijk van de behoeften is een evidentie

Zorginitiatieven worden voortdurend geëvalueerd en bijgestuurd afhankelijk van de noden na de evaluaties, klasbesprekingen en MDO's. Kinderen zijn gewoon om in wisselende groepen te werken en aanvaarden dit. Er heerst in onze school een klimaat van diversiteit en er wordt hiermee vlot omgegaan.

Voor de groepssamenstelling in de klas wordt er gewerkt met heteroog samengestelde groepen. De leerkrachten proberen in hun klas te differentiëren en op maat van elk kind een aanbod te voorzien met aandacht voor het bereiken van de basisdoelen. Vanaf het tweede leerjaar worden de klasgroepen voor wiskunde herverdeeld. Er worden bijvoorbeeld van drie klassen, vier groepen gemaakt, waarin het wiskunde aanbod aangepast is, aan de zone van de naaste ontwikkeling. Bij de samenstelling van de klassen houden we rekening met de verschillen tussen leerlingen. We opteren voor heteroog samengestelde groepen.

Transparante werking: op regelmatige basis collegiaal overleg over de praktijk op alle niveaus (werkvormen, zorgln, organisatie diff, doelen, evaluaties, rapportering,...)

Er is op regelmatige basis overleg tussen de leerkrachten van eenzelfde leerjaar en de zorgleerkrachten, waar de leerstof, de doelen, de differentiatie, de leermoeilijkheden en de zorgbegeleiding besproken worden.

Het kernteam zorg overlegt wekelijks over de zorgvragen, de zorginitiatieven, de bijsturing, de evaluaties, de differentiatie,...

Het zorgteam werkt nauw samen met het CLB en er is regelmatig overleg waar problemen en opvolging van ln besproken worden. Ook de ouders worden, indien nodig geacht, betrokken bij dit overleg.

Bij het evalueren streven we van een beoordelende functie naar een begeleidende functie. Het beoordelende is er op gericht na te gaan in hoeverre de leerplandoelen/eindtermen bereikt zijn.

Hiervoor trekken we conclusies uit toetsen, LVS testen, interdiocesane proeven. Daarnaast gaat onze aandacht uit naar de begeleidende functie van evalueren, de procesevaluatie. Deze geeft antwoord op de vragen:

- ✓ Hoe kunnen we de kinderen begeleiden in hun leerproces?
- ✓ Welke ondersteuning, hulp hebben ze nodig?

Leerlingen leren nadenken over hun eigen vorderingen om er conclusies uit te trekken voor de volgende stap in hun leerproces. Voor een aantal vakonderdelen wordt er breder geëvalueerd en bepalen de lln mee de criteria die geëvalueerd worden. Observatie en goede, gerichte feedback zijn hierbij van groot belang. Ouders worden ook beter geïnformeerd over de te bereiken doelen en de vorderingen van hun kind. Leerlingen (en leerkrachten) moeten een positieve houding ontwikkelen tov evalueren, en het als een middel ervaren om hen te helpen de leerstof te verwerken, doelen te bereiken en hun leerproces bij te sturen. De relatie inspanning -progressie -succes ervaren leidt tot plezier in het leren. Hoogste doel van evalueren is dat leerlingen zichzelf leren sturen.

Differentiatie:

Definitie differentiatie vgs Vanderhoeven (2004): “het positief en planmatig omgaan met verschillen tussen leerlingen met het oog op het grootst mogelijke leerrendement voor elke leerling”

Wij opteren voor convergente differentiatie:

- ✓ Vaststellen van de minimumdoelen
- ✓ Alle kansen geven om de minimumdoelen te behalen
- ✓ Klassikale instructie (+/-10 minuten)
- ✓ Vaststellen wie de leerlingen zijn die mogelijks de leerstof niet kunnen verwerken
- ✓ Extra instructietijd voor leerlingen voorzien/ aanpassen van didactiek
- ✓ Zelfstandige oefenmomenten
- ✓ Verdiepingsleerstof voor sterke leerlingen

Voordelen:

- ✓ Hoge verwachtingen voor alle leerlingen
- ✓ Samenwerkend leren
- ✓ Gerichte FB (peer-feedback)
- ✓ Laag presterende leerlingen → hogere scores
- ✓ Hoogpresterende lln → geen slechtere scores

Differentiëren is er naar streven dat iedere leerling alle kansen krijgt om de minimumdoelen te behalen. Het brengt onderwijsaanbod dichterbij de leerlingen. Daarnaast is ondersteunend gedrag naar de leerling toe het zwaartepunt van de aanpak. Belangrijk is dat de leerkracht op niveau ondersteunt en dat iedere leerling op zijn of haar eigen werk correcte en gerichte feedback kan krijgen.

Andere vormen van differentiatie:

Pre-teaching:

Pre-teaching is een les die gegeven wordt ter voorbereiding van de eigenlijke les in de klas. Er wordt als het ware een voorbereidingsles gegeven. Pre-teaching zorgt ervoor dat de leerlingen de leerstof (nadien) tijdens de les beter in zich kunnen opnemen. Het kan voorkomen dat de leerling tegen moeilijkheden aanloopt tijdens de eigenlijke les (preventief) en zorgt voor meer zelfvertrouwen. Door het steuntje vooraf stimuleert het ook de betrokkenheid en de motivatie.

Team-teaching:

Wanneer meerdere leerkrachten op een gestructureerde manier in een gelijkwaardige relatie een gedeelde verantwoordelijkheid dragen voor het onderwijzen van een groep leerlingen in eenzelfde ruimte om hen de doelstellingen te laten bereiken. Dit is een uitdagende vorm van onderwijzen dat nog in een groeifase is.

Remediëren:

Vanuit onze overtuiging dat kinderen beter van en met elkaar leren proberen we zo weinig mogelijk kinderen individueel in een leeromgeving te zetten. Voor bepaalde kinderen kan het wel nuttig zijn om het welbevinden en de betrokkenheid te verhogen, om succeservaringen op te doen, om het leerproces weer op gang te brengen.

Visie van de school op zittenblijven

De algemene visie van de school is om leerlingen zo weinig mogelijk te laten zitten. Zittenblijven is, volgens het team, geen zinvolle pedagogische maatregel. Een schooljaar opnieuw laten meevolgen of een doorverwijzing naar het buitengewoon onderwijs wordt pas doorgevoerd wanneer alle andere mogelijkheden onvoldoende soelaas bieden. Door het feit dat zittenblijven in een deficiet- of achterstandsdenken gedeit, staat de school niet achter deze visie.

Uit jarenlange ondervinding hebben we tevens bemerkt dat leerlingen enkel tijdens het jaar waarin ze dubbelen, het beter doen dan jaargenoten. Het daaropvolgende schooljaar verdwijnt dit effect en treedt er langzamerhand terug een leerachterstand op.

Om aan deze problematiek tegemoet te komen, richten we ons op een sterk zorgbeleid, gericht op differentiatie, geïndividualiseerde instructiemethoden en flexibele leertrajecten (schakelklas, zorgwerking, individueel aangepast curriculum,...). In overlegmomenten besteden leerkrachten tevens aandacht aan de sterke punten van deze leerlingen. Hierdoor wordt het talentgericht model stilaan in de kijker gezet. Bij oudergesprekken over de vorderingen van hun kind worden naast negatieve/minder vlot lopende aspecten, ook positieve zaken besproken. Zwakke leerlingen worden in de klas zoveel mogelijk gestimuleerd doordat ons onderwijs uitgaat van het optimaal benutten van de heterogeniteit.

Om de kwaliteit van onze zorgwerking te bewaken wordt deze permanent door het zorgteam en jaarlijks door het hele team geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd. Het nieuwe leerplan zin in leren, zin in leven wordt gedurende het schooljaar 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021 geïmplementeerd tijdens PV's en nascholingen.